

SEDUOS ŠV. JUONA NEPOMOKA BAŽNYČĖ

Tėkros žemaitis vėsumet miegst pasikuolytė. Teep i sedėške, apen kun rokunda beužvestumi -- vėkas pas anus bus boven: a kars, a kuoks sujudėms, a ižimybė. I če jokel dyvaa, nes miestalis sens, stuov septyniū kelallu sankertuo. Idomiau, ka sedėške užméršt veina dalyka -- kad tor dvé veikontės kataléku bažnyčės. Tou Žemaitiju, musēntaas, gal tik Telše pasikuolytė, vo greetaa i Varnee.

Pervezliejos bažnyčės inventorio, matuos turttinga anuos istuorėjė i sunkos kels. 1780 metaas Varniūs vyskops Lapucinskis pašventėna bažnyčele kielika su patena. Pu metu LDK lauka etmuona generuola-adjutanta Adamavičės Benedekta Juona Nepomoka pininingas pabudavuota koplyčė su zakrastėjė. Da pu dvę metu ana sėlinos praplatinta, paauktinti, i varpėnė pristatyta. 1789 metu balondė 22-uos bolė puopiežios Péjos VI "aprūpēna atlaidas paliousavėmou sielu nu šveistiklas bausmies: per Uždušnė ēr anuos Oktava i kas savaltė per tris deinas". Tas pats geradaris B. Adamavičė užrašė bažnyčę 1792 m. žemės lopeli. Tumet atsirada i pērmasis gaspaduorios-konėgs altarista U. Bakštevičė. Kaap vėskou apsišūpėna, belėka tik pašvintėntė. Tū 1793 m. gegožės 16 deina atlėka Žemaitėjės vysk. suprag. Bukats Tads. Teep unt kuoju pastatyta su dėdesnees a mažesnees pakélémaas ar smokėmaas gyvava. Bet Sidabravičės Klemensa konėgavėma laikuo tarpis (1838-1863 m.) bova tėkros auksa omžlos. Uns nu valdžiuos pripérka žemės, pabudavuojė numus, kor ikūrė maža seménaréjelė i lotynu kolbuos kursus 2-3 m." Mokytojava Vadluga, Aleknavičė. Anuo liūb bûtė kelė šimtaa mokinii. Tou meto bažnyčiuo ēr braidydams pu klebuona pelvas nuséraménėma ēlškuojė Seduo raštiniinkavės anykštliens A. Baranauskis. Bet kaap uns raša, tas ēlgaa netroka, nes možéks bûdams susidraugava su baujorė Pranlauskaatė K. Dėl tuo greetaa i Skouda išpravuodėjė.

Baisė nuostolee ēstėka bažnyčę 1886 m., nes per galsra sublabieji klebonėjė i ūkés budinkas. Parapijuonee nepaléka sava bažnyčės nelaimie. Nu Šonberga nuperka senus pašta numus klébonéjee i ūkiu budinkus. ēš 1912 m. konéga I. Gutauskė surašyta inventoriaus matuos, kokei anei bova: klebonėjė su dviléka lungū, katru septynė su lunginim, su dom mûrēnees kamēnaas; kletės, daržinie,

arklininks, kūtalė -- pu veino stuogo, katras ēš veinuos posés šiaudinis, vo kétuos -- skéidinis; medénė ledaunė; mūra rūsys bulbiem laikytė i sandélio pri arklininka medems. Sens i sens budinks, luopyk neluopės, nebepaded. Teep i su klébonéjé, ka nusibuoda kylotė, XX omžiaus IV dešimtmetie suréntė naujė. Bažnyčę stavuoje ėlgiau, tik 1900 m. konégs Paulukevičė už sava piningus naujee perstatė. Pagal tū pati pasuona 1989 m. anou suremontava klebuons A. Genutis su parapijuonees. Ka seniau ana buvusi kétuoki, ruoda 1831 m. aprašos. Bažnyčę sujungta su rauduonaa dažta varpėnė, katra užsibalgė kupuolo i gelžénio kryžio. Ontros kryžios pritvirtinti bažnyčės galė. Bobinčios tomsos, be lungū. Einont i varpėnė ēr chuora duris, kaap ēr ēš chuora i ontra aukšta pu buokšta. Iduomas dvégobs longs leidontės laiptas ēš ontra aukšta, katru per Šv. Juona atlaidus liūb atidarytė, pastatyti ēš centrénė altuorė Šv. Juona Nepomoka skulptūra i liūb laikytė mėsės. Žmuonės liūb klausytėis sustuojė unt télta i aplinkou bažnyčę. Altuoree bova trys. Vėsé maliauotė unt séninu. Poikiausis céntrinis, katras geraa suderintis. Nišuo Šv. Juona Nepomoka, (aukšta menénė lygė drožlejė darba), skulptūra. Ana maliauota i paausksouta. Véršou pénkés sédabréns zviaigždės. Altuorios poušts i unt druobės nutapyto Šv. Untuona Paduviété paveikslu. Tabernakulis, irgi druozlejė darba, be spynuos. Sakyklia tik meistra darba.

Paskoténė tarpkarė metaas bažnyčę daugiau bova mokinii. Anuo meldies bûsémė poetaa Indriekos, Mačérnis. Pu kara, 1948 m., uždaryta, paversta sandielio, vo veino muomento daa i malūno. Nebier pundatuorė i anuo žmuonos grabū, katrei bova sklepė.

Stuov bažnyčę unt Varduvuos kranta, kaap ēr prider Šv. Juona Nepomoka pagerbont, primindama senus laikus, kaa šalép bova valsčiaus rašténė, grûdū sandélys, mokykla, dvars. Če sukuos vėsos miestalė gyvenéms. Dabaa tik su sava omžininko "magazénō", veins pri kéta besiglausdamė, ménavuo tus gerus Sedaa laikus.

P. ŠVEREBAS
SEDA